

Sygn. akt III AUa 428/15

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 5 sierpnia 2015 r.

Sąd Apelacyjny w Lublinie III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący - Sędzia	SA Małgorzata Rokicka-Radoniewicz (spr.)
Sędziowie:	SA Barbara Hejwowska SA Elżbieta Czaja
Protokolant: stażysta Kinga Panasiuk-Garbacz	

po rozpoznaniu w dniu 5 sierpnia 2015 r. w Lublinie

sprawy P. T.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w R.

o prawo do emerytury

na skutek apelacji P. T.

od wyroku Sądu Okręgowego w Radomiu

z dnia 13 marca 2015 r. sygn. akt VI U 786/14

oddala apelację.

III AUa 428/15

UZASADNIENIE

Organ rentowy - Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w R. decyzją z dnia 7 maja 2014 roku odmówił P. T. prawa do emerytury, ponieważ wnioskodawca nie udowodnił podstawowych przesłanek wymaganych ustawą a stanowiących warunek nabycia prawa do świadczenia emerytalnego tj. 15 lat pracy w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze, wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy oraz wieku 60 lat.

Od tej decyzji odwołanie do Sądu Okręgowego w Radomiu wniósł P. T., domagając się zmiany decyzji i przyznania prawa do emerytury. Podniósł, że w pracował w warunkach szczególnych w (...) Spółdzielni (...) w S. w okresach od dnia 12 czerwca 1978 roku do dnia 30 czerwca 1986 roku w magazynie mącznym w paczkowni i od dnia 1 lipca 1986 roku do dnia 31 maja 1994 roku w ekipie rozładunkowej zajmującej się rozładowywaniem przywiezionych towarów

na magazyny spożywcze oraz załadunkiem tych towarów na samochody rozwożące towar do sklepów, co potwierdza świadectwo pracy w warunkach szczególnych.

Sąd Okręgowy w Radomiu wyrokiem z dnia 13 marca 2015 roku oddalił odwołanie. Sąd Okręgowy ustalił, że wnioskodawca P. T., urodzony (...), złożył w dniu 28 kwietnia 2014 roku wniosek o przyznanie prawa do emerytury. Organ rentowy uznał za udowodniony łączny staż ubezpieczeniowy wynoszący na dzień 1 stycznia 1999 roku 29 lat, miesiąc i 15 dni. Nie uwzględniono zatrudnienia w warunkach szczególnych w (...) Spółdzielni (...) w S. w okresach od dnia 12 czerwca 1978 roku do dnia 30 czerwca 1986 roku i od dnia 1 lipca 1986 roku do dnia 31 maja 1994 roku, ponieważ w świadectwie wykonywania pracy w szczególnych warunkach nie został podany charakter zatrudnienia w warunkach szczególnych oraz nie został określony zgodnie z wykazem, działem i pozycją rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku. Ponadto wykazane stanowisko, tj. pakowacz przetworów zbożowo-mącznych jest niezgodne ze stanowiskiem wykazanym w wykazie A, dział X poz. 1 pkt 9 załącznika nr 1 do Uchwały nr 64/83 Głównego Zarządu (...) z dnia 25 lipca 1983 roku, gdzie zostało wykazane stanowisko pakowacz przetworów zbożowo-mącznych na urządzeniach tradycyjnych.

P. T. w okresie od dnia 1 września 1972 roku do dnia 30 kwietnia 1995 roku był zatrudniony w (...) Spółdzielni (...) w S.. Początkowo pracował jako ślusarz w warsztacie zakładu, gdzie wykonywał ogrodzenia. Następnie od dnia 12 czerwca 1978 roku został przeniesiony na magazyn mączny (był to magazyn spożywczy i paczkarnia), gdzie odbywało się pakowanie mąki. Praca wnioskodawcy polegała na przewożeniu za pomocą dwukołowego wózka worków z mąką po 50 kg z magazynu spożywczego do paczkarni, wysypanie mąki do skrzynki, następnie inni pracownicy wsypywali mąkę w kilogramowe opakowania i pakowali do worków po 30 kg, które wnioskodawca ponownie odwoził i wyładowywał w magazynie spożywczym. Zajmował się także wyładowywaniem 50 kg worków z mąką z samochodu do magazynu. Wykonywał także prace za i wyładunkowe innych paczkowanych towarów sypkich, tj. ryż, kasza, cukier, makarony. Pracował w paczkarni lub w magazynie w zależności od potrzeb. Od dnia 1 lipca 1986 roku wnioskodawcy powierzono stanowisko ładowacza towarów. W Zakładzie były dwa magazyny chemiczne, magazyn opakowań, alkoholi, mączny i spożywczy. Wówczas wnioskodawca pracował zamiennie w wydziałach opakowań (były tam transportery z butelkami), mącznym (mąka i inne towary sypkie), spożywczym (ze słodyczami), w zależności gdzie była potrzeba załadunku bądź wyładunku. Pracę zlecał mu kierownik. Pracował w systemie jednozmianowym, w godzinach od 7 do 15. Od dnia 1 czerwca 1994 roku do końca zatrudnienia w Spółdzielni wnioskodawca pracował jako dozorca.

W myśl art. 184 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy osiągnęli:

okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat - dla kobiet i 65 lat - dla mężczyzn oraz

okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27 ustawy.

Zgodnie natomiast z ust. 2 przytoczonego wyżej artykułu emerytura, o której mowa w ust. 1, przysługuje pod warunkiem nie przystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa.

Sąd Okręgowy orzekł, że przedmiotem sporu w niniejszej sprawie jest prawo do emerytury określonej w przepisach art.184 ust.1 i ust.2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2009 r. Nr 153 poz. 1227 ze zm.) zgodnie z którym ubezpieczonemu mężczyźnie urodzonemu po dniu 31 grudnia 1948 roku przysługuje emerytura, po osiągnięciu wieku 60 lat jeżeli spełnia przesłanki z rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8, poz.43 ze zm.). Przepisy § 3 i 4 wymienionego rozporządzenia określają warunki, od których spełnienia zależy uzyskanie wcześniejszej emerytury. Są to: okres zatrudnienia wynoszący dla mężczyzn 25 lat, w tym, co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach wymienionych w

wykazie A i osiągnięcie wieku emerytalnego 60 lat dla mężczyzn, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy osiągnął okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymagany w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury, to jest 15 lat oraz ma okres składkowy i nieskładkowy wynoszący co najmniej 25 lat. Emerytura przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa. zastosowanie będą miały przepisy.

Poza sporem w sprawie niniejszej pozostaje, że wnioskodawca udowodnił wymagany 25 letni okres zatrudnienia, osiągnął wiek emerytalny 60 lat i nie jest członkiem OFE. Sprawą sporną pozostawało ustalenie, czy wnioskodawca wykonywał prace w szczególnych warunkach wymienione w wykazie A wyżej powołanego rozporządzenia w wymiarze co najmniej 15 lat i czy staże te osiągnął przed dniem 1 stycznia 1999 roku.

W ocenie Sądu Okręgowego postępowanie dowodowe przeprowadzone w sprawie nie pozwala stwierdzić, że praca świadczona przez P. T. podczas zatrudnienia w (...) Spółdzielni (...) w S. wykonywana była stale i w pełnym wymiarze czasu pracy w warunkach szczególnych.

Wnioskodawca w pierwszym spornym okresie zatrudnienia w (...) Spółdzielni (...) w S., tj. od dnia 12 czerwca 1978 roku do dnia 30 czerwca 1986 roku pracował w magazynie mącznym, który składał się z magazynu spożywczego, w którym znajdowała się mąka w 50 kg workach oraz paczkarni, gdzie przesypywano mąkę w mniejsze 1 kg opakowania i pakowano w worki po 30 kg. Wprawdzie w świadectwie wykonywania prac w warunkach szczególnych wnioskodawcy wskazano, że pracował on na stanowisku pakowacza przetworów zbożowo-mącznych, to z zeznań samego skarżącego jak i świadków wynika, że jego praca polegała na przewożeniu worków z magazynu do paczkarni, wysypywaniu mąki do skrzynek, a następnie przewożenie przepakowanej w mniejsze opakowania z powrotem do magazynu. Zdaniem Sądu praca skarżącego w tym okresie kwalifikuje się jako wykonywana w warunkach szczególnych, bowiem faktycznie polegała na przeładunku materiałów sypkich. W magazynie mącznym, skarżący bez wątplenia uczestniczył w przeładunku mąki, gdyż po przywiezieniu worków na paczkarni, wysypywał ją do skrzynek, po czym ponownie przewoził do magazynu w mniejszych opakowaniach. Dotyczy to również innych sypkich towarów spożywczych, tj. cukier, ryż czy kasza, gdyż również te produkty były w magazynach Spółdzielni.

W odniesieniu do drugiego spornego okresu zatrudnienia, tj. od dnia 1 lipca 1986 roku do dnia 31 maja 1994 roku, w ocenie Sądu P. T. nie wykonywał wówczas pracy w warunkach szczególnych stale i w pełnym wymiarze czasu pracy. W powyższym okresie wnioskodawca miał angaż ładowacza towarów. Jak sam zeznał, pracował wtedy na wydziale opakowań, gdzie były transportery z butelkami a także na innych wydziałach, w zależności gdzie byli potrzebni ładowacze. W konsekwencji, w tym okresie skarżący nie wykonywał prac przeładunkowych wyłącznie materiałów sypkich. Z zeznań świadków wynika bowiem, że w magazynach Spółdzielni były również m.in. słodycze i butelki. Zatem jako ładowacz, do zadań wnioskodawcy należało również załadowanie i wyładowanie z samochodu również takich towarów.

Dlatego też, uznając, że niewątpliwie skarżący w trakcie zatrudnienia w (...) Spółdzielni (...) w S. wykonywał pracę w warunkach szczególnych, to jednak częściowe wykonywanie takiej pracy nie daje uprawnień do wcześniejszego świadczenia emerytalnego. Warunkiem koniecznym, decydującym o zakwalifikowaniu danej pracy jako wykonywanej w warunkach szczególnych jest bowiem to, aby wykonywana była stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, tj. minimum 8 godzin dziennie. Zdaniem Sądu, P. T. tego kryterium – w odniesieniu do drugiego spornego okresu zatrudnienia nie spełnił, zatem przyznanie dochodzonego świadczenia nie było możliwe.

Powyższe okoliczności Sąd ustalił na podstawie dokumentacji zgromadzonej w aktach niniejszej sprawy, aktach rentowych pozwanego organu oraz aktach osobowych wnioskodawcy ze spornych okresów, których prawdziwość i rzetelność nie była przez żadną ze stron kwestionowana. Sąd również nie znalazł podstaw do podważenia jej wiarygodności z urzędu. Podstawę ustaleń Sądu stanowiły także zeznania świadków W. G. i D. M., bowiem jako osoby obce, nie zainteresowane wynikiem postępowania, a jednocześnie zatrudnione w spornych okresach w tym samym zakładzie pracy, w ocenie Sądu zasługują na walor wiarygodności, tym bardziej, że ich zeznania razem z pozostałym

zgrupowanym w sprawie materiałem dowodowym, w tym wyjaśnieniami wnioskodawcy, tworzą zwartą i logiczną całość.

Dlatego też Sąd Okręgowy uznał, że P. T. nie wykazał, że przepracował w warunkach szczególnych stale i w pełnym wymiarze czasu pracy 15 lat. Nie spełnił więc przesłanki określonej w art. 184 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Od tego wyroku apelację wniósł P. T. zaskarżając wyrok w całości. Wyrokowi zarzucał naruszenie prawa materialnego wskutek błędnej wykładni i niewłaściwe zastosowanie przepisów art.184 i art.132 ust.1 i 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych w związku z § 3 i § 4 rozporządzenia rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze przez rzekomy brak wykonywania przedmiotowej pracy w sposób stały i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku. Wnosił o uchylenie zaskarżonego wyroku oraz poprzedzającej go decyzji i orzeczenie co do istoty sprawy poprzez przyznanie wnioskodawcy prawa do emerytury w obniżonym wieku z tytułu pracy w warunkach szczególnych ewentualnie o uchylenie wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu do ponownego rozpoznania. W uzasadnieniu apelacji powoływał się na pogląd wyrażony w wyroku Sądu Najwyższego z dnia 10 lutego 2012 roku II UK 125/11, że o zakwalifikowaniu pracy w warunkach szczególnych wystarczy ustalenie, że jako podstawowe były wykonywane takie prace.

Sąd Apelacyjny ustalił i zważył, co następuje:

Apelacja nie jest zasadna.

Sąd Apelacyjny nie stwierdza naruszenia prawa materialnego przez Sąd Okręgowy. Ustalony stan faktyczny jest bezsporny, co przyznał sam skarżący w swoich zeznaniach opisujących rodzaj wykonywanej pracy w spornym okresie od 1 lipca 1986 roku do 31 maja 1994 roku. Zakres obowiązków wnioskodawcy poza pracą wykonywaną w warunkach szczególnych wymienionych w wykazie A stanowiącym załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze (Dz.U. Nr 8, poz.43) przy pracach magazynowych, załadunkowych, rozładunkowych, transportowych, konfekcjonowaniu surowców, półproduktów i wyrobów gotowych – pylistych, toksycznych, żrących, parzących i wybuchowych obejmował również prace magazynowe niezwiązane z wymienionymi surowcami i produktami, ponieważ w magazynach Spółdzielni przechowywano również inne towary, nie tylko sypkie różne spożywcze, alkohole, jak również opakowania. Wykonywanie innych jeszcze prac, poza pracami wymienionymi w wykazie, uniemożliwia uznanie, że praca w warunkach szczególnych jest wykonywana w pełnym wymiarze. Tylko zatrudnienie i wykonywanie pracy w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowiskach enumeratywnie wymienionych w powołanym powyżej wykazie rodzi uprawnienia do uzyskania prawa do emerytury w niższym wieku emerytalnym.

Sąd Apelacyjny stwierdza, że Sąd Okręgowy prawidłowo zakwalifikował prace wnioskodawcy w tym okresie, jako prace różne, nie tylko prace wykonywane w szczególnych warunkach. wnioskodawca faktycznie zajmował się załadunkiem i wyładunkiem różnych towarów, nie tylko ciężkich, sypkich, pylistych, toksycznych lub żrących. Praca wnioskodawcy w tym okresie nie polegała wyłącznie na ładowaniu towarów sypkich w magazynie mącznych, ale również innych towarów przechowywanych w magazynach spożywczych, wydziale opakowań, Do uznania tej pracy jako pracy w szczególnych warunkach uprawniającej do emerytury w niższym wieku emerytalnym konieczne było wykazanie, że po pierwsze – praca ta polegała wyłącznie na załadunku i wyładunku ciężkich towarów albo przeładunku materiałów sypkich, żrących, pylistych, toksycznych lub parzących, a po drugie – że była wykonywana stale i pełnym wymiarze czasu pracy. Żaden z tych warunków nie został spełniony w odniesieniu do pracy wykonywanej na stanowisku ładowacza.

Przepis § 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8, poz. 43 ze zm.) jednoznacznie stanowi, że okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w tym rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy

obowiązującym na danym stanowisku pracy. Wnioskodawca poza pracą bezpośrednio przy przeładunku towarów sypkich i pylistych, takich jak mąka, wykonywał inne prace, nie objęte stosownym wykazem stanowiącym załącznik do rozporządzenia. Podkreślić należy, że o uprawnieniach pracownika do emerytury na warunkach przewidzianych w rozporządzeniu decyduje łączne spełnienie określonych w nim przesłanek, a przekonanie pracownika o wysokiej szkodliwości warunków pracy jest wystarczające do uznania takiej pracy za pracę w szczególnych warunkach.

Sąd Apelacyjny w całej rozciągłości podziela zarówno ustalenia faktyczne, jak i wnioski prawnicze zawarte w motywach zaskarżonego wyroku. W tej sytuacji nie zachodzi potrzeba ich powtórzenia (por. postanowienia Sądu Najwyższego z 22 kwietnia 1997 roku II UKN 61/97 – OSNAPiUS 1998/3/104, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 5 listopada 1998 roku I PKN 339/98 – OSNAPiUS 1998/24/776). Podnieść należy dodatkowo, że skarżący argumentami przytoczonymi w apelacji w żaden sposób nie podważył zasadności stanowiska Sądu pierwszej instancji. Apelacja zawiera bowiem jedynie własną ocenę faktów odmienną od przyjętej przez Sąd Okręgowy i interpretację definicji pracy w warunkach szczególnych jako każdej pracy wykonywanej w sąsiedztwie stanowisk pracy w warunkach szczególnych. warunkach dla zdrowia. Przytoczone przez skarżącego w apelacji orzeczenie Sądu Najwyższego nie ma zastosowania do stanu faktycznego sprawy, ponieważ dotyczy uznania pracy kierowniczej jako pracy w warunkach szczególnych na wydziałach i oddziałach na których jako podstawowe są wykonywane takie prace.

W tej sytuacji Sąd Apelacyjny uznał, że zaskarżony wyrok w pełni odpowiada przepisom prawa, dlatego apelacja nie może być uwzględniona.

Mając powyższe na względzie Sąd Apelacyjny na podstawie art.385 KPC orzekł, jak w sentencji.